

V digitálním světě slušně a odpovědně

★ Co se naučíte

V digitálním světě existují určitá pravidla jednání a komunikace, kterým říkáme **netiketa** (slovo vzniklo složením dvou slov: *net* = *digitální síť* a *etiketa* = *pravidla slušného chování*). Na příkladech se seznámíte s vybranými pravidly netikety.

★ Kolik máte času

Jednu vyučovací hodinu.

★ Co potřebujete

- kartičky s palcem
- kartičky s příklady chování během komunikace na internetu
- pracovní list s názvem *Co je a co není vhodné chování*
- pracovní list s názvem *Patery netikety*
- čisté papíry, psací potřeby a pastelky

★ Jak postupovat

1. Po dohodě s učitelem vytvořte skupiny o 3–4 žácích.
2. Doprostřed pracovní plochy umístěte sadu kartiček s palcem.
3. Potom zamíchejte kartičky s příklady chování a otočte je texty dolů.
4. První žák ve skupině obrátí kartičku s textem. Přečtěte si společně příklad chování popsany na kartičce a ve skupině diskutujte, zda byste dali kartičce palec nahoru, nebo palec dolů. Pokud se nemůžete dohodnout, rozhoduje člen skupiny, který otočil kartičku.
5. Poté do pracovního listu *Co je a co není vhodné chování* text z kartičky opište. Do sloupce *Vhodné je, když* napište pravidlo, které se podle vás má dodržovat, a do sloupce *Vhodné není, když* chování, které podle vás není vhodné. Kartičku i s palcem ponechte na pracovní ploše.
6. Ve skupině se střídejte při obracení kartiček.
7. Po vypršení času nebo na pokyn učitele přestaňte otáčet kartičky, vezměte si pracovní list *Patery netikety* a sestavte jednoduchý plakát, na který sepíšete a znázorníte pět pravidel netikety, která jsou podle vás nejdůležitější. Inspirujte se texty zapsanými do pracovního listu.

Příloha 1 Příklady chování v digitálním světě

Na chatech a v diskuzních fórech všem tykám.	Používání sprostých slov ve zprávách a komentářích je vtipné.
K jakékoli internetové komunikaci patří slušnost, ohleduplnost, zdvořilost a přívětivost.	Na chatu a v diskuzi mohu kohokoli urážet, protože mě tam nikdo nezná osobně.
Tykání nebo vykání volím na internetu podle pravidel zdvořilosti nebo podle zvyklostí konkrétní komunity.	Při komunikaci na internetu se vyhýbám sprostým slovům.
Při diskuzi na internetu můžeme druhým klidně nadávat.	V komentářích na sociální síti můžu druhé zesměšňovat.
Do diskuzí, komentářů ani e-mailů nepatří urážky, nadávky, vyhrožování, zesměšňování ani zastrašování.	Vystupuji-li pod přezdívkou, můžu druhým beze strachu vyhrožovat, útočit na ně nebo je zastrašovat.
K ostatním se chovám slušně i v případě, že mě neznají osobně nebo jenom pod přezdívkou.	Do internetové komunikace nepatří rasistické, náboženské, politické ani osobní útoky.
Pomocí zpráv mohu šířit pomluvy.	Zprávami se mohu někomu za něco pomstít.
I když se s ostatními účastníky diskuze nevidíme, neměl bych jim psát nic, co bych jim nedokázal říct přímo do očí.	Uvědomuji si, že adresátem mé zprávy je člověk.

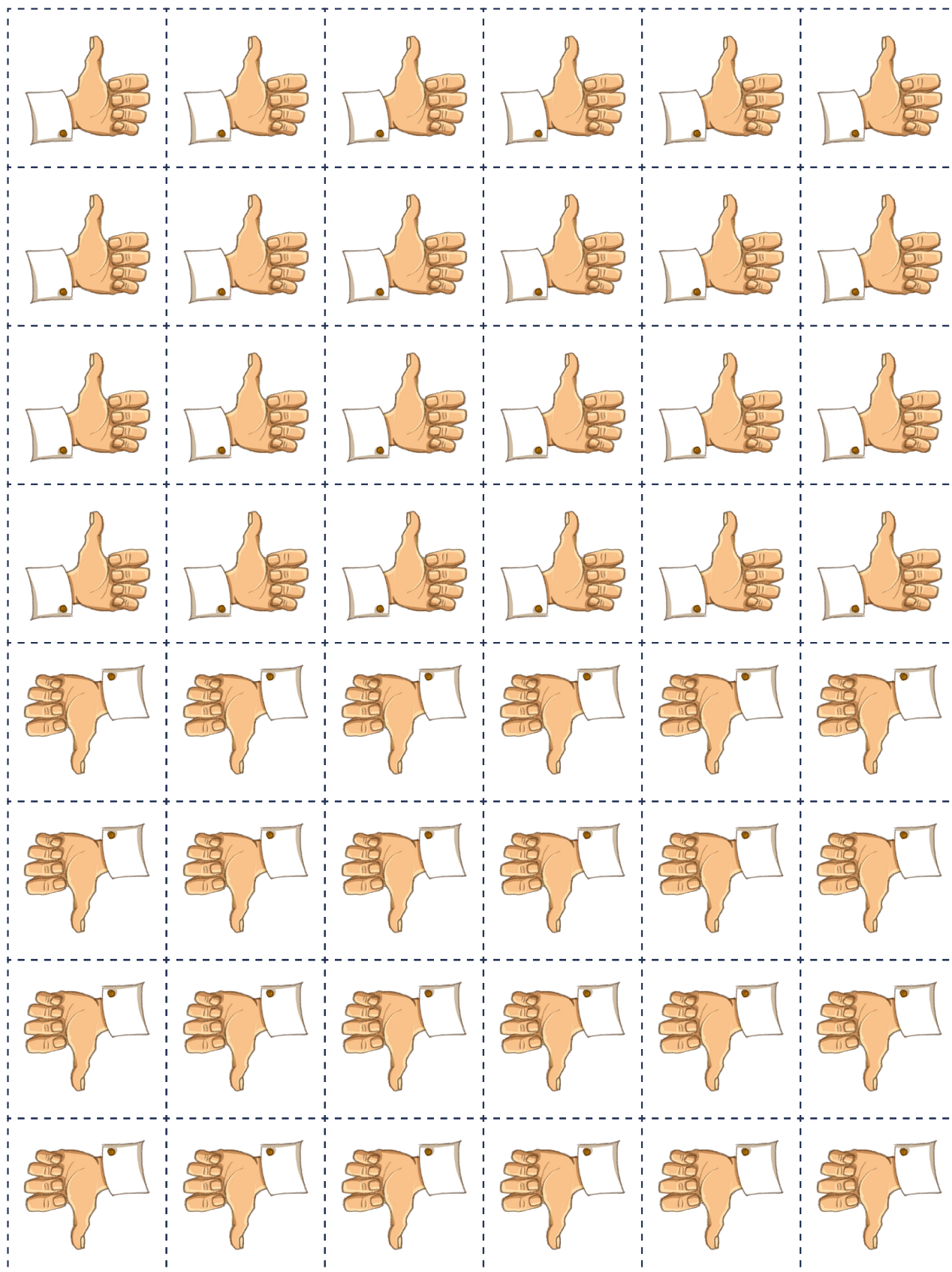

<p>Co si netroufnu říct druhému do očí, to mu můžu říct anonymně na internetu.</p>	<p>E-maily, diskuzní příspěvky nebo komentáře píšou stručně, jasně a věcně.</p>
<p>Dávám si pozor, zda se na to, co rozesílám, nevztahují autorská práva.</p>	<p>Při psaní zpráv používám spisovný jazyk.</p>
<p>Rozesílám bez ověření všechny poplašné zprávy, které mi někdo pošle.</p>	<p>Pravopis není při psaní na internetu důležitý.</p>
<p>E-maily i komentáře se snažím psát bez chyb.</p>	<p>Na internetu si mohu dovolit, co se mi líbí.</p>
<p>Když e-mailem dostanu obrázek nebo vtip, co se mi líbí, všem ho přepošlu.</p>	<p>Nerozesílám nevyžádané zprávy, řetězové zprávy a poplašné zprávy (hoaxy).</p>
<p>V diskuzích píšou k věci a snažím se pomoci.</p>	<p>Nerozesílám ani nešířím násilné, pohoršující a šokující texty, fotografie nebo videa.</p>
<p>Přes e-mail nebo sociální síť šířím šokující, brutální nebo pohoršující videa, obrázky nebo texty.</p>	<p>Autorskými právy se na internetu nemusíme zabývat.</p>
<p>Při odesílání objemných souborů beru v potaz technické možnosti adresáta.</p>	<p>Spam a reklamu rozesílám dál.</p>

<p>Na sociálních sítích nebo na diskuzích šířím rasistické názory.</p>	<p>Napadám v diskuzi či na chatu politické a náboženské názory druhých.</p>
<p>Prostřednictvím sociálních sítí šířím choulostivé nebo soukromé informace.</p>	<p>Jestliže mě někdo v diskuzi naštve, nejprve se uklidním a pak teprve odpovím.</p>
<p>Počítám s tím, že na druhé straně internetu sedí normální chybující člověk, a dovedu chyby druhých odpouštět.</p>	<p>Při internetové komunikaci si dávám pozor na vtipy nebo narážky, které by se mohly druhých dotknout, zvláště když pocházejí z jiného kulturního prostředí.</p>
<p>Na sociální síti vystavuji a píšu, cokoli mě napadne, i když to může každý vidět.</p>	<p>Když mě někdo v internetové diskuzi naštve, okamžitě se do něj pustím a pořádně mu vynadám.</p>
<p>Přispívám do diskuze i tehdy, když o tématu nic nevím.</p>	<p>Na sociální síti nic nepíšu ani nevystavuji bez rozmyslu.</p>
<p>Uvědomuji si, že na internetu je málo soukromí, a nezveřejňuji důvěrné nebo choulostivé informace.</p>	<p>Když někdo udělá na internetu chybu, vysměju se mu nebo mu vynadám.</p>

Příloha 2 Palce

Příloha 3 Co je a co není vhodné chování – Pracovní list

Vhodné je, když...	Vhodné není, když...
	

Příloha 4 Patero netikety – Podklad pro plakát

Patero **5** netikety

